

Z OBSAHU	Církev je matkou naší víry. Katecheze Svatého otce Františka	04
	Mučedníci komunismu: Blahoslavená Zdenka Cecília Schelingová	07
	Ať už v Sýrii zvítězí kdokoli, křesťané na to doplatí	09
	Vrátit liturgii zpět ke skutečnému Druhému vatikánskému koncilu	11

TRADICE OTCŮ

Z výkladu na žalm 118 (119) svatého Ambrože (339–397)

Jako je mnoho druhů pronásledování, tak je také mnoho druhů mučednických svědectví. Denně jsi Kristovým svědkem. Pokouší-li tě duch smilstva, ale ty myslíš v bázni na budoucí Kristův soud, a proto nechceš poskvřnit čistotu duše a těla: jsi Kristův svědek. Pokouší-li tě duch lakoty, aby ses zmocnil majetku slabého, abys porušil práva bezbranné vdovy, ale ty máš na paměti Boží přikázání, a proto se rozhodneš spíše poskytnout pomoc než spáchat bezpráví: jsi Kristův svědek. A takové svědky chce mít Kristus kolem sebe, jak je psáno: *Sirotku pomozte k právu, zastáňte se vdovy, praví Pán.* Pokouší-li tě duch pýchy, ale ty máš soucit, vidíš-li bezmocného a chudého, a chceš být raději pokorný než zpuštěný: jsi Kristův svědek. A co je hlavní, nevydáváš svědectví jenom slovy, ale i skutkem.

Kdo je totiž hodnověrnější svědek než ten, který vyznává, že *Ježíš přišel v těle*, a to tím, že plní přikazy evangelia? Neboť kdo slyší, ale nejedná podle toho, zapírá Krista; i když ho vyznává slovem, skutky ho zapírá. Jak mnozí budou v onen den říkat: *Pane, Pane, copak jsme v tvém jménu neprorokovali a nevyháněli zlé duchy a nedělali mnoho divů? Ale on jim odpoví: Pryč ode mne, pachatelé nepravosti.* Ten je tedy svědkem, kdo vydává svědectví o přikázáních Pána Ježíše také odpovídajícími skutky.

Kolik je tedy denně skrytých svědků Kristových, vyznávajících Pána Ježíše! Apoštol zná toto mučednictví a věrné svědectví Kristu, neboť říká: *To je naše chloubka: svědectví našeho svědomí.* Ale také kolik jich navenek vyznalo a vnitřně zapřelo! [...] Bud' tedy věrný a statečný v pronásledováních vnitřních, aby ses osvědčil i v pronásledování vnějším. Máš příklad v pokušení, které podstoupil Pán.

James Tissot: Přijímání apoštolů (1886–1894). Foto: Wikimedia Commons

Pozvání na hostinu

Pán nás zve na hostinu. Jak se k tomuto pozvání máme postavit? S pokorou a až s jistou úzkoprsostí, k níž – zdá se – vyzývá Lukášovo podobenství o pozvání na hostinu (Lk 14,7–14)?

Bylo by nepochopením a ochuzením významu, kdybychom toto podobenství chápali takto: Máme především usilovat o sebezapření, a to jak tehdy, když jsme pozváni na hostinu, tak tehdy, když my někoho zveme. Když jsme pozváni, máme se vzdát těch nejlepších míst, třebaže jsou ještě volná, a když my někoho zveme, máme nechat stranou ty, které bychom opravdu rádi pozvali, a pozvat lidi z ulice, kteří jsou ne vždy v těch nejvoňavějších šatech a ještě se třeba budou mezi sebou prát.

To by byla karikatura správného pochopení. Před tím, než nám evangelium říká, jak se máme chovat v tomto světě,

sděluje nám něco o Bohu samotném. O Bohu, který nás zve na hostinu. Zcela zdarma: „Pojďte, jezte a pijte zdarma! Víno a mléko!“ (Iz 55,1). A my jsme přitom tohoto pozvání zcela nehodni. Nečeká navíc, že my mu pozvání oplátníme, protože by mu to k ničemu nebylo. Bůh nás zcela přesahuje a nemá od nás ničeho zapotřebí. Smyslem podobenství o pozvání na hostinu není v první řadě učinit z křesťanů nejvíc prodělečné podnikatele tohoto světa. Poselstvím je výzva k odpoutání se od čistě pozemských zájmů a pochopení něčeho o samotném Bohu. O Trojjediném Bohu, který není trio složené z jednoho, který sedí na trůně, druhého, který trpí za nehodné, a třetího, který si chodí, kudy se mu zalíbí. Tak to není. Když jedná jedna božská Osoba, je přítomna celá Trojice.

Dokončení na str. 2

Domenico Quirico. Foto: RaVat

Afghánistán: Konvertity popravit!

Jeden z poslanců afghánského parlamentu, Nazír Ahmád Hanáfí, navrhl, aby konvertité ke křesťanství byli popraveni, jak stanoví šariatický zákon. Podle poslance je třeba zarazit prudký růst křesťanství mezi Afghánci, jak doma, tak v zahraničí. Tisíce afghánských uprchlíků je např. v Indii, kde byla založena komunita „Církev Afghánců“.

Islámská lidstva vidí v růstu křesťanství nebezpečí pro svou zemi. Afghánská islámská rada varovala prezidenta Karzáiho před rostoucí přítomností zahraničních dělníků, kteří jsou křesťany.

Fides

Dokončení ze str. 1

Nejsme tedy zváni k tomu, abychom se vzdali přátelství a sloužili pouze anonymním chudým. Kdo bude mít elán k darování se druhým, nebude-li sám žít z přátelství? A kdo vytrvá ve službě, když nedokáže od těch, kterým slouží, přijímat více, než jim sám dává? Přijímat nikoli peníze, ale toho, jehož obraz je vyražen na té nejdražší minci: Krista, který se dává poznat v chudých.

Není to pro nás výzva, abychom se učili opravdu žít, věřit a milovat? Žít přátelství, ve kterém zúčastnění nejsou zaměřeni sami na sebe, ale mají potřebu se dávat dál. Zvěstovat druhým Slovo života, a pak se sami obohacovat vírou těch, kteří nově uvěřili. Milovat bez míry, protože ten, kdo nás zdarma zve na bankovní hostinu, je Láska sama.

*fr. Lukáš Fošum OP
student na Université de Fribourg Suisse*

Italský novinář propuštěný ze zajetí: V Sýrii vládne bezmeznost zla

Začátkem září se vrátil do vlasti italský novinář Domenico Quirico, dvašedesátiletý korespondent listu *La Stampa*, který byl spolu s belgickým spisovatelem Pierem Piccinim od 9. dubna rukojmím povstaleckých skupin v Sýrii. „To, co mne v Sýrii nejvíce zasáhlo,“ říká o svém zajetí, „je bezmeznost zla, které tam vládne. Na žádném jiném místě jsem nezažil ve stejné míře a v téže děsivé úplnosti naprostý nedostatek milosrdenství, soucitu a úcty k trpícímu člověku. Domnívám se, že podnětem k našemu únosu nebylo nic jiného než lačnost. Nikoliv ideologie, vyhrocené šílenství či fanaticismus, nýbrž ona stará, prastará, hanebná lidská chtivost.“

V rozhovoru pro Vatikánský rozhlas Quirico přiznal, že se cítí „zrazen syrskou revolucí“. Jako většina západních korespondentů se domníval, že v zemi probíhá „demokratický proces“ a boj proti diktatuře. Nyní však o situaci v Sýrii říká: „Myslím, že v tomto okamžiku je to ztracená země. Ztracená pro lidstvo a pro člověka – a to, bohužel, na dlouhý čas. Nebude možné o ní vyprávět, ani se do ní rozjet. [...] Chybí tu jakékoli svědectví – Sýrie opustila dějiny a vkročila do smyčky čehosi děsivého a hrůzného. Zaplavili ji bandité a fanatici, kteří se pětkrát denně modlí a vzývají Boha. Muezinové je všude svolávají k modlitbě. Je to země, která se vzdálila od Boha a v níž se dějí ty nejrozporuplnější věci. Mí věznitelé se metr ode mne modlili a potom mi pohodili jídlo jako psu anebo mne mlátili jako zvíře.“

V zajetí syrských povstalců dosud zůstávají italský kněz, jezuita O. Paolo Dall'Oglio, dva pravoslavní biskupové syrského Aleppa, dva kněží a 24 syrských a zahraničních novinářů. „Nezapomínejme na lidi, kteří jsou nyní v téže situaci, v jaké jsem byl já před pouhými několika dny,“ vyzývá Domenico Quirico. „Je totiž děsivé, když si člověk připadá sám.“

RaVat

Zemřel představitel slovenské podzemní církve Silvester Krčméry

V úterý 10. září 2013 ve věku 89 let zemřel v Bratislavě MUDr. Silvester Krčméry, jedna z předních osobností slovenské podzemní církve, zakladatel evangelizačních kroužků a sekulárního institutu Spoločenstvo Fatima.

Za evangelizaci studentů v Praze a dělníků v českém pohraničí byl v roce 1954 odsouzen pro vlastizrada na 14 let vězení. Ze soudního stání se dochovala jeho slova: „Vy máte v rukách moc, ale my máme pravdu.“ Následující léta prožil ve věznicích v Bánské Bystrici, Mírově, Ostrově nad Ohří a v pracovních táborech. Po propuštění v roce 1964 se angažoval v křesťanské formaci vysokoškoláků a později i učňů, dále i narkomanů, alkoholiků a vězňů a podílel se na vydávání samizdatové literatury.

Byl blízkým přítelem papeže blahoslaveného Jana Pavla II., od něhož také obdržel roku 1991 Řád sv. Sylvestra. V lednu 2013 obdržel nejvyšší slovenské státní vyznamenání Řád Ludovíta Štúra I. třídy za mimořádné celoživotní úsilí při obraně demokracie, lidských práv a náboženských svobod.

TK KBS

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Papež František: Katolík se má míchat do politiky

Vládcí nesmí postrádat pokoru a lásku a občané – zejména pak katolíci – mají projevat zájem o politiku. Toto téma rozvinul papež František minulý týden v jedné ze svých ranních homilií v kapli Domu sv. Marty.

Papež řekl, že vládce musí milovat svůj lid. Pokud jej nemiluje, nemůže vládnout, nanejvýš vnášet trochu řádu a pořádku. Každý muž a každá žena, kteří se mají ujmout vlády, si musí položit následující dvě otázky: Miluji svůj národ, abych mu lépe sloužil? Jsem pokorný a vyslechnu různá mínění, abych zvolil nejlepší cestu? Pokud si tyto otázky nepoloží, jejich vláda nebude dobrá.

Občané, připomíná papež, nesmí ztrácet zájem o politiku. Nikdo z nás nemůže prohlásit: To se mne netýká, protože vládnou ti druzí... Nikoli, každý je zodpovědný za vládu, každý se má co nejvíce účastnit politického života. Podle sociální nauky církve je politika jednou z nejvyšších forem milosrdné lásky, protože je to služba obecnému dobru. Nelze si tedy před ní umýt ruce. Každý z nás jí musí něco věnovat.

„Častokrát jsme slyšeli, že dobrý katolík se nemíchá do politiky,“ pokračoval papež. „To však není pravda a není to dobrá cesta. Dobrý katolík se míchá do politiky a vnáší do ní to nejlepší ze sebe sama, aby vládnoucí mohl vládnout. Co nejlepšího však můžeme vládcům nabídnout? Modlitbu! Tedy to, co uvádí svatý Pavel: ‚Modlete se za všechny lidi, za krále a všechny, kdo mají moc.‘ Křesťan, který se nemodlí za své vládce, není dobrý křesťan. [...] Dávejme tedy to nejlepší, co máme – nápady, podněty, avšak zejména modlitbu. Modleme se za naše vládce, aby nás dobře spravovali, aby vedli naši vlast, náš národ a také celý svět kupředu, aby vládl mír a společné dobro.“

Ra Vat

Německo: Úřady odebrali rodičům děti kvůli domácímu vzdělávání

Rodina Wunderlichových zažila 29. srpna, jak vypadá totalitní moc státu – do jejich domu vtrhly sociální pracovníce a policie a násilím jim odvezly čtyři děti ve věku 7–14 let. Jediným důvodem jejich odebrání bylo domácí vzdělávání. Dodnes děti nebyly do rodiny vráceny. Kde jsou, Wunderlichovi nevědí. Úředníci jim oznámili, že nemají počítat s tím, že by své děti v nejbližší době měli vidět.

Michael Donnelly, ředitel Home School Legal Defense Association pro mezinárodní vztahy, vyjádřil nespokojenost s přístupem Německa: „Tím, že německá vláda odmítá umožnit rodičům vzdělávat děti doma, dokazuje, že je na úrovni jednotlivých států i celé federace zaostalá. V tomto případě německý stát zákeřně zaútočil na nejcennější a největší zájem rodiny Wunderlichových – na jejich děti. Stát terorizuje tuto rodinu neustálými hrozbami fyzického odebrání dětí a jejich umístění do dětského domova, ačkoli není pochyb o tom, že o děti je dobře postaráno a že jsou vzdělávány.“

Ve čtvrtek 19. září budou Dirk a Petra Wunderlichovi stát před soudem a obhajovat svá přirozená rodičovská práva na výchovu a vzdělávání dětí, které však Německo nerespektuje. Kromě nejistoty, zda jim budou děti vráceny domů, jsou navíc vystaveni šikaně ve věci povinných poplatků za odebrání dětí a jejich umístění v ústavu. Německý stát totiž skoro vždy chce, aby všechny s tím spojené náklady byly uhrazeny rodiči. Kvůli této věci se rodiny jednou vytipované sociálním úřadem zcela finančně zničí. „Jak jsme očekávali,“ říkají Wunderlichovi, „trvalo to jen pár dnů, než nám sociální úřad poslal rozhodnutí o nákladech spojených s uvězněním našich dětí. Celá ta zábava stojí 4939 EUR/dítě a měsíc (cca 125 000 Kč). Pokud budeme mít štěstí a dostaneme naše děti 19. září domů, budeme i tak muset zaplatit 13 829,20 EUR za uvěznění dětí v dětském domově. I toto je skandál.“

RC

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

SLOVO KNĚZE

Duchovní život je naším pokladem. To nejvznešenější, co můžeme na zemi rozvíjet. Ale co vlastně je duchovní život? Popisuje se různě: život s Bohem, posvěcující milost, účast na Božím životě, přebývání Nejsvětější Trojice v nás, přátelské spojení s Pánem, život pro Boha a v Bohu, setrvávání v modlitbách, setkávání s Pánem, propojení s Nejvyšším... Všechna tato vyjádření vystihují různé aspekty duchovního života.

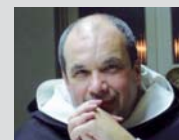
Duchovním životem člověk vystupuje z čistě živočišného a společenského pobytu na zemi a otevírá se Boží milosti a lásce. Dává svému životu vertikální rozměr i ukotvení. Je však třeba říci, že duchovní život je darem. Nemohli bychom se vzepnout a dosáhnout spojení s Pánem, kdyby on nám nejprve nedal milost uvěření, obrácení i touhy po něm.

Milující Bůh, Stvořitel světa i nás samotných, je též dárce duchovního života. On první nám nabízí přátelství, zve nás k němu a „žízni po naší lásce“ (srov. Jan 4,7). Ale když zachytíme jeho pozvání, jeho láskyplný dotek, je potřeba i naší odpovědi, aby se vytvořilo životadárné pouto pozvedající člověka k důstojnosti Božího dítěte.

Můžeme uznat, že Bůh je realitou jistější než viditelný vesmír. Můžeme přijmout, že Bůh, přes svou přesažnost a svatost, je nám zároveň nesmírně blízko, vždyť v něm žijeme, hýbáme se a jsme (Sk 17,28). Můžeme uvěřit v Boží nezměrnou a věrnou lásku jako apoštol Jan: *Poznali jsme lásku, kterou k nám Bůh má, a věříme v ni* (1 Jan 4,16).

V takovémto postoji jsme připraveni svobodně odpovědět Bohu, třeba podobně jako apoštol Petr: *Ano, Pane, ty víš, že tě miluji* (Jan 21,15), a pak zakoušet, co Ježíš přislíbil: *Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat; přijdeme k němu a učiníme si u něho přibýtek* (Jan 14,23).

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců

OBĚŤ

Z čítanky „Víra Církve“ sestavené z textů Josepha Ratzingera

Agnus Dei, San Vitale, Ravenna. Foto: Wikimedia Commons

Podle všeobecného mínění je oběť něco, co má spojitost se zničením. Člověk při ní odevzdává Bohu nějakou cennou sku-

tečnost; toto předání ale předpokládá, že ona věc je vyňata z užívání člověka a to se může stát jenom zničením, jímž se definitivně vyloučí, aby ji člověk dále používal. Na to je však třeba ihned namítnout: Jak by Bůh mohl mít radost ze zničení? Je mu zničením vůbec něco předáno? Odpovídá se, že v ničení se vždy skrývá akt uznání Boží svrchovanosti nad všemi věcmi. Může však takový formální úkon skutečně sloužit slávě Boha? Zřejmě ne. Opravdové odevzdání Bohu musí vypadat zcela jinak. Spočívá – tak to vidí církevní otcové v návaznosti na biblické myšlení – ve spojení člověka a stvoření s Bohem. Patřit Bohu

nemá nic společného se zničením nebo nebytím, ale spíše s jistým způsobem bytí: znamená to vystoupit ze stavu oddělení, zdánlivé nezávislosti, bytí jen pro sebe sama a v sobě samém. Znamená to „ztratit svůj život“, což je jediný možný způsob, jak ho nalézt (srov. Mk 8,35; Mt 10,39). Proto mohl Augustin říci, že opravdovou „obětí“ je *civitas Dei* (Boží město), to je lidství, jež se stalo láskou, jež zbožšťuje stvoření a vše odevzdává Bohu: Bůh všechno ve všem (1 Kor 15,28) – to je cíl světa, to je podstata „oběti“ a kultu.

<http://www.dbk-shop.de>
Přeložil P. Josef Kolářek SJ

CÍRKEV JE MATKOU NAŠÍ VÍRY

Katecheze Svatého otce Františka na generální audienci

Svatý otec vysvětluje, v jakém smyslu je Církev naší matkou: rodí nás k víře a provází nás v celém křesťanském životě. A protože Církev je celek věřících, máme na jejím mateřství všichni podíl.

Dobrý den, drazí bratři a sestry, navážeme dnes, v probíhajícím Roce víry, na katecheze o Církvi. Jedním z obrazů, které zvolil Druhý vatikánský koncil k lepšímu pochopení povahy Církve, je „matka“. Církev je matkou naší víry, nadpřirozeného života (*Lumen gentium*, 6.14.15.41.42). Je to jeden z obrazů nejčastěji užívaných církevními otci v prvních staletích a myslím, že může být užitečný také nám. Pro mne je to jeden z nejkrásnějších obrazů Církve: Matka církev! V jakém smyslu a jakým způsobem je Církev matkou? Začneme od lidské skutečnosti mateřství: jak si počíná matka?

Církev nás rodí k víře

Matka především rodí k životu, po devět měsíců nosí v lůně svoje dítě a po-

tom je porodem přivede na svět. Taková je Církev: rodí nás k víře působením Ducha Svatého, který jí dává plodnost, jako Panně Marii. Obě, Církev i Panna Maria, jsou matky. Co je řečeno o Církvi, lze říci o Panně Marii, a co se říká o Matce Boží, lze říci o Církvi! Víra je jistě osobní úkon: „věřím“, osobně odpovídám Bohu, který se dává poznat a chce se mnou navázat přátelství (srov. *Lumen fidei*, 39). Víru však přijímám od druhých, v rodině, ve společenství, které mne učí říkat „věřím“, „věříme“. Křesťan není ostrov! Nestáváme se křesťany v laboratoři, nestáváme se křesťany osamocně a svými silami. Víra je darem, a to darem Božím, který je nám dán v Církvi a skrze Církev. A Církev nám dává život víry ve křtu. To je moment, ve kte-

rém nás rodí jako děti Boží, moment, ve kterém nám dává Boží život, rodí nás jako matka. Navštívíte-li baptisterium u svatého Jana na Lateránu, u papežovy katedrály, najdete uvnitř latinský nápis, kteří říká přibližně následující: „Tady se rodí lid božského původu, zrozený z Ducha Svatého, který dává plodnost těmto vodám, v nichž Matka církev rodí svoje děti.“ Odtud chápeme důležitý fakt: to, že jsme součástí Církve, není vnějšková a formální záležitost, není to vyplnění nějakého formuláře, který nám dají, nýbrž vnitřní a vitální úkon. K Církvi se nepatří jako k nějaké společnosti, straně nebo jakékoli organizaci. Toto pouto je živé podobně jako to, které nás pojí s vlastní matkou, protože, jak praví svatý Augustin, „Církev je sku-

tečnou matkou křesťanů“ (*De moribus Ecclesiae*, I, 30,62–63). Ptejme se: jak se já dívám na Církev? Jsem vděčný také svým rodičům, protože mi dali život, a jsem vděčný Církvi, protože mne zrodila ve víře skrze křest? Kolik křesťanů si pamatuje datum svého křtu? Kladu tuto otázku vám všem tady, ale každý ať si odpoví ve svém srdci. Kolik z vás si pamatuje datum vlastního křtu? Někteří zvedají ruku, ale kolik je těch, co to nevědí! Datum křtu je však dnem našeho narození v Církvi, datem, kdy nás porodila Matka církev! A nyní vám dám jeden domácí úkol. Až se dnes vrátíte domů, zjistěte si datum vlastního křtu a potom jej slavte a děkujte za tento dar Pánu. Uděláte to? Milujeme Církev jako vlastní matku a umíme tedy také chápat její nedostatky? Všechny matky mají nedostatky, všichni máme nedostatky, ale když se mluví o nedostacích matky, zakrýváme je, tolik ji máme rádi. A Církev má také svoje nedostatky. Milujeme ji tak jako matku, pomáháme jí, aby byla krásnější a autentičtější, jak chce Pán? Tyto otázky vám ponechávám, ale nezapomeňte na ty úkoly: zjistit datum svého křtu, chovat jej v srdci a slavit jej.

Církev nám pomáhá růst

Matka nejenom dává život, ale s obrovskou péčí pomáhá svým dětem růst, kojí je, živí, učí je cestě života, neustále je provází svou pozorností, svými city a svou láskou, i když jsou už velké. A dovede v tom také korigovat, odpouštět, chápat, umí být nablízku v nemoci a v utrpení. Jedním slovem, dobrá matka pomáhá dětem, aby vyšly ze sebe samých a nezůstávaly pohodlně pod mateřskými křídly, jako kuřátka pod křídly kvočny. Církev jako dobrá matka dělá totéž: provází náš růst předáváním Božího slova, které je světlem, jež nám ukazuje cestu křesťanského života, a vysluhováním svátostí. Živí nás eucharistií, dává nám Boží odpuštění prostřednictvím svátosti smíření, je nám oporou ve chvílích nemoci skrze svátost pomazání nemocných. Církev nás provází v celém našem životě víry, v celém našem křesťanském životě. Můžeme si tedy položit ještě další otázky: jaký mám vztah k Církvi? Vnímám ji jako matku, která mi pomáhá vyrůstat

jako křesťan? Účastním se života Církve, cítím se její součástí? Je můj vztah formální, nebo vitální?

Církev je „my“ všech křesťanů

Třetí, krátká myšlenka. V prvních stoletích Církve byla dobře patrná jedna skutečnost: Církev, která je matkou

Všichni jsme Církev. Všichni jsme povoláni spolupracovat při zrodu nových křesťanů k víře, být vychovateli ve víře a šířit evangelium.

křesťanů, když křesťany vytváří, je jimi také tvořena. Církev není něco jiného než my sami. Je třeba ji vidět jako celek věřících, jako „my“ všech křesťanů. Já, ty, všichni jsme součástí Církve. Svátý Jeroným napsal: „Církev Kristova není nic jiného než duše těch, kdo věří v Krista“ (*Tract. Ps. 86*). Mateřství Církve tedy prožíváme všichni, pastýři i věřící. Někdy slychávám: „Věřím v Boha, ale ne v Církev... slyšel jsem, že Církev říká... kněží říkají...“ Kněží jsou jedna věc, ale Církev není tvořena pouze kněžími, Církev jsme my všichni! A říkáš-li, že věříš v Boha a nevěříš v Církev, říkáš, že nevěříš sám v sebe, a to je protimluv. Církev jsme my všichni: od nedávno pokřtěné-

Lippo Memmi: Matka milosrdenství (1350). Foto: Wikipedia

ho dítěte až po biskupy a papeže. Všichni jsme církev a všichni jsme si v Božích očích rovni! Všichni jsme povoláni spolupracovat při zrodu nových křesťanů k víře, všichni jsme povoláni být vychovateli ve víře a šířit evangelium. Každý z nás ať si položí otázku: co dělám pro

to, aby ostatní mohli sdílet křesťanskou víru? Jsem ve svojí víře plodný, nebo jsem uzavřený? Když říkávám, že mám rád církev, která není uzavřena na svém dvorku, ale je schopna, byť s určitým rizikem, vycházet ven, hýbat se a nést Krista všem, myslím na všechny:

na sebe, na tebe, na každého křesťana. Všichni se podělíme na mateřství církve, aby Kristovo světlo dosáhlo až na konec země. Ať žije svatá Matka církev!

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezitimulky redakce)*

PAPEŽ PRO DIOKLECIÁNOVY ČASY

Jako dítě jsem s nesmírným zaujetím poslouchal příběhy mučedníků prvních století. Dnes jsou popisy hrůzných mučednických scén takřka na denním pořádku. A nejsou to lekce historie, nýbrž zprávy staré pár hodin či několik dní. Jako třeba příběh ze syrského městečka Maalula, kde pod hrozbou smrti nutili křesťany, aby se zřekli víry v Krista. V jednom domě tak zemřel otec s dvěma chlapci. Džihádista se zeptal: islám, nebo smrt!? Nejmladší, Sarkis, odpověděl: „Jsem křesťan. Pokud mě chcete zabít, zabijte.“ Zemřeli všichni tři.

Tak se rodí církev. Z krve mučedníků. Už nejednou prošla podobným pronásledováním. Tady v Římě třeba za časů Diokleciána. Křesťané byli zdecimováni. Zdálo se, že tentokrát je to opravdu konec. O necelých sedm let později se stal zázrak. Konstantin zvítězil ve znamení kříže a křesťanství ožilo.

Svědectví věrnosti Kristu až k prolití krve, k nimž nyní dochází, nezůstávají bez odezvy. Pociťujeme jejich tíži. Když tam, v Sýrii, někdo právě teď obětuje život, aby se nezřekl své víry, ani já nemám právo přistupovat na kompromisy či drobné úlitby. Tímto způsobem se církev radikalizuje. Zosobněním této radikalizující se církve je – domnívám se – nynější papež. Ze všech sil, ba někdy až nesrozumitelně, slovy, jež mohou ranit, připomíná nutnost radikální odpovědi na požadavky evangelia.

Příkladem může být papežova návštěva v římském centru pro uprchlíky. Do dějin vstoupí v hněvu přes zuby ceděná slova: „Prázdné kláštery nejsou vaše. Patří Kristovu tělu, tedy uprchlíkům.“

Umučení Vity, Modesta a Krescencie za císaře Diokleciána
Manuskript (14. stol.). Foto: Wikipedia

Není vyloučeno, že žijeme v době, kdy je zapotřebí radikálního svědectví víry, svědectví věrnosti Kristu až k prolití krve.

Tak končil apel obrácený k řeholníkům a řeholnicím. František zdůraznil, že kláštery vyprázdněné kvůli krizi povolání neslouží cíkvi, když se mění v hotely a vydělávají peníze. Mají sloužit núzným, jako jsou uprchlíci.

Uprchlíci, zpravidla muslimové, přijali papežova slova s ohromnými ovacemi. Stejně tak jim zatleskaly kruhy církvi tradičně nepřátelské, léta číhající na církevní majetky. Jistě, peníze a majetek vůbec jsou vždy příležitostí ke zneužití. Stejně tak je ale pravda, že prázdné semináře a kláštery přestavěné na hotely do-

volují financovat celou řadu sociálních, vzdělávacích a misijních projektů. I já jich využívám. Posílám děti do katolické školy. Kdyby v zájmu lásky k přistěhovalcům byli řeholníci, kteří školu vedou, nuceni na svou práci rezignovat, vnímal bych to jako odstrčení na okraj zájmu církve, jako svého druhu zradu.

V tom smyslu vnímám papežova slova jako zraňující a nespravedlivá. Podobně nespravedlivě a bolestně však mohla znít slova, která Ježíš adresoval svým současníkům, když požadoval dávat a půjčovat všem, kdo poprosí, zvat ke stolu nikoli přátele, ale ty, kdo se nám nemohou odvděčit, když nám dával za příklad milosrdného otce, který neúčtuje s marnotratným synem. Na tomto učení nejde postavit normální život. A přece i ono patří k evangelium a stává se konkrétním požadavkem, ve chvíli, kdy se svědomí dožaduje takto radikálních gest. Není vyloučeno, že žijeme v době, kdy je tak radikálního svědectví zapotřebí. Když křesťané v Sýrii nebo Iráku neváhají obětovat život, proč bychom my měli váhat nad odevzdáním prázdného kláštera. Propůjčit, ne se jej vzdát. Úplná rezignace by znamenala vzdát se naděje. Musíme přece doufat, že se kláštery a semináře znovu zaplní a církev se obrodí, jako po Diokleciánově pronásledování. Jak často opakuje František, nenechme se okrást o naději.

Krzysztof Bronk

*Krzysztof Bronk,
redaktor a publicista*

MUČEDNÍCI KOMUNISMU

Blahoslavená Zdenka Cecília Schelingová

Doposud jsme se věnovali postavám umučených biskupů, kněží, řeholníků. Dnes se seznámíme s životem výjimečné ženy – řeholní sestry blahoslavené Zdenky. Dnešnímu člověku může určitě imponovat svou ochotou pomáhat trpícím, smyslem pro humor, odvahou i vytrvalostí své víry a věrností Kristu.

Narodila se 24. prosince 1916 v obci Krivá na Oravě na Slovensku. Byla desátá z jedenácti dětí v rodině Pavla Schelinga a jeho ženy Zuzany, rozené Pánikové. Otec byl rolník a matka se starala o děti a domácnost. Při křtu 27. prosince 1916 jí rodiče dali jméno Cecília. V rodině bylo dbáno o náboženskou výchovu. V rodišti navštěvovala Cecílie v letech 1923 až 1931 obecnou školu. V předposledním roce školní docházky přišly do obce Milosrdné sestry Svatého Kříže a upoutaly svou obětavou péčí o nemocné a nemohoucí Cecílii tak, že zatoužila stát se jednou z nich. Po ukončení školy v Krivej se v necelých patnácti letech rozhodla zasvětit svůj život Bohu a odešla do kláštera sester svatého Kříže do Podunajských Biskupic na předměstí Bratislavy, kde požádala o přijetí do postulátu. Rodiče ji v jejím záměru podporovali. Cecílie byla zařazena do dvouletého studia pro ošetřovatelky. Po studiu ošetřovatelství, které absolvovala v letech 1933–1935, si udělala radiologický kurz. 28. ledna 1936 pak vstoupila do noviciátu a přijala řeholní jméno Zdenka. První řeholní sliby složila 30. ledna 1937.

Nablízku trpícím

Po složení časných slibů působila jako ošetřovatelka ve státní nemocnici v Bratislavě. Roku 1941 se přesunula do krajské nemocnice v Humenném, kde také působila jako ošetřovatelka. O rok později se vrátila do státní nemocnice v Bratislavě, kde pracovala nejprve jako laborantka a následně deset let jako technická asistentka na rentgenologickém oddělení. K nemocným, kteří se zde léčili především s rakovinou, přistupovala s obětavou péčí a profesionalitou. Pro

Blahoslavená Zdenka Cecília Schelingová. Foto: archiv autora

Nic mě nezastraší, ani vítr,
co přihnal husté mraky,
protože to bude pouhý
okamžik. Má důvěra roste,
neboť vím, že za mraky je
moje milované Slunce.

mnohé byla vzorem řeholní sestry a profesionální ošetřovatelky. Věčné sliby složila 28. ledna 1943.

Po únorovém převratu v roce 1948 došlo k vyostření vztahu komunistického vedení a katolické církve. Jednou z prvních obětí komunistického teroru se staly řeholní řády. Sestra Zdenka byla stejně jako ostatní sestry vyzvána, aby odložila řeholní šat a vystoupila z kongregace, s tím, že jinak bude muset z nemocnice odejít. Stejně jako většina ostatních řeholnic odmítla. Protože však byla díky své kvalifikaci nenahraditelná, byla dočasně ponechána na oddělení.

holnic odmítla. Protože však byla díky své kvalifikaci nenahraditelná, byla dočasně ponechána na oddělení.

Oběť života

V únoru 1952 byl v bratislavské státní nemocnici léčen kněz ze spišské diecéze Štefan Košťál. Ten byl v nemocnici na krátkodobém ošetřování a měl být za krátko souzen v procesu se skupinou se salesiánským knězem Titem Zemanem a jeho spolupracovníky, kteří pomáhali bohoslovcům a kněžím v přechodu přes hranice. Státní bezpečnost poslala Košťála do nemocnice, aby se zotavil z následků krutých výsledků a byl schopen absolvovat soudní přelíčení. Tento kněz byl hlídán v nemocnici příslušníky StB. Sestra Zdenka slyšela mluvit jednoho z dozorců, který říkal, že „kněze seberou do Ruska, kde je mohou i popravít a nikdy se nevrátí“. Následkem toho se rozhodla knězi pomoci. Útěk P. Košťála pak zařídila tak, že ostraze namíchala do čaje silný uspávací prostředek a v době její indispozice kněz uprchl. Po jeho útěku se v nemocniční kapli pod křížem za něho modlila: „Pane Ježíši, obětuji za tohoto kněze svůj život. Pomoz mu, prosím.“ P. Košťál byl naneštěstí po měsíci dopaden a v samostatném procesu odsouzen na 19 let. Své věznění však přežil a zemřel až krátce před beatifikací sestry Zdenky.

Kromě pomoci P. Košťálovi se také pokusila zařídit útěk pro další tři kněze a tři seminaristy, neuspěla však, neboť celá akce byla předem naplánovaná provokací StB. Spolu se sestrou Katarínou Lukačovičovou uvěřily informaci agenta StB, že nedávno odsouzené salesiánské kněze a bohoslovce (Titus Zeman, Štefan Sandtner, ThDr. Andrej Dermek, ThDr. Viliam

Mitošinka, P. Justín Beňuška a don Pavol Pobiecky) odvezou na Sibiř a zastřelí je. Proto se pokusily zorganizovat jejich osvobození z věznice Krajského soudu v Bratislavě. Útěk měl zařídít za finanční úplaty člen vězeňské stráže. Peníze opatřily s pomocí sestry vězněného kněze Štefana Sandtnera. Přípravovanou akci se však nepodařilo provést, protože zadržování kněží a bohoslovců byli už 26. února 1952 přemístěni do věznice v Ilavě. Všichni zainteresovaní, kteří připravovali útěk, pak byli pozatýkáni.

Kruté výsledky

Sestra Zdenka byla 29. února 1952 zatčena. Absolvovala velmi kruté několikaměsíční výsledky. Když odmítala vyrazit své spolupracovníky, byla ponižována a mučena – svázali jí ruce, strhli z ní šaty a vytáhli ji na skobu upevněnou na stropě. Tři muži ji bili obušky až do bezvědomí. Také ji potápěli do velké nádrže s vodou – vyšetřovatel jí držel hlavu pod vodou tak dlouho, až se dusila. Toto opakoval asi desetkrát. Dle svědectví spolupovězňů se za své trýznitele modlila.

Po těchto torturách musela podepsat zmanipulované výsledkové protokoly, což se rovnalo přiznání k předestřené trestné činnosti. 17. června 1952 byla sestra Zdenka odsouzena za údajnou velezradu ke 12 letům těžkého žaláře a 10 letům ztráty občanských práv. Prošla věznicemi v Bratislavě, Rimavské Sobotě, Pardubicích, Brně a v Praze na Pankráci.

Kalich hořkosti – nemoc a smrt

V tvrdých podmínkách věznic se zdravotní stav sestry Zdenky výrazně zhoršil. V roce 1954 se k následkům mučení přidala rakovina prsu. Přístup k nutné léčbě jí byl i v tomto vážném stavu odpírán. Později jí byl prs ve vězení amputován, ale nedostalo se jí žádného dalšího léčení. Její stav se stále zhoršoval, a když se jí po těle začaly šířit metastázy a úspěšná léčba byla již prakticky vyloučena, byla podrobena léčbě ozařováním ve vězeňské nemocnici na Pankráci. S ohledem na velmi špatný zdravotní stav a pravděpodobně i z obavy, aby ve věznici nezemřela, byla 16. dubna 1955 z vězení propuštěna. Do nemocnice v Bratislavě, kde dlouhá léta pracovala, jí na příkaz komunistických úřadů odmítli

přijmout, a stejně tak nebyla přijata ani do svého řádového domu v Bratislavě, kde se pečovalo o přestárlé a nemocné sestry, což ji jistě velmi zranilo. Nakonec ji přijala k sobě odvážná žena a pozdější řeholnice Apolónie Gálišová v Trnavě, kde se sestra Zdenka mohla následně začít léčit na tamější onkologii. Zde ve věku 38 let, 31. srpna 1955, zemřela zaopatřena svátostmi. Byla pohřbena 2. srpna

Jako ochranu jsem si zvolila tvé Srdce, Pane, aby bylo mou silou v boji, oporou ve slabostech, světlem a průvodcem v temnotách.

1955 na starém hřbitově v Trnavě. Když byl hřbitov v roce 1979 zrušen, byly její ostatky exhumovány a převezeny na hřbitov do Podunajských Biskupic.

Blahořečení

16. září 2000 byl arcibiskupem Janem Sokolem otevřen v Trnavě diecézní proces ve věci blahořečení sestry Zdenky. Druhá exhumace jejích ostatků se uskutečnila 16. června 2003 a byly přeneseny do kostela svatého Kříže. V Římě byla

fáze jejího procesu ukončena 7. července a slavnostní prohlášení za blahoslavenou vykonal papež Jan Pavel II. 14. září 2003 při návštěvě Bratislavy na Petržalce.

19. září 2003 byla Schelingové zasvěcena nově zbudovaná kaple v obci Dolný Ohaj. První liturgické vzpomínky na blahoslavenou Zdenku Schelingovou se 31. července 2004 v její rodné Krivé zúčastnilo víc než 3000 poutníků. V místním kostele se nachází její socha v nadživotní velikosti spolu s relikviemi. Bylo po ní též pojmenováno několik institucí, např. Mateřské centrum a dětské hřiště bl. Zdenky při faře v Bratislavě-Záhorské Bystrici či Klinika paliativní medicíny bl. Zdenky Schelingové, zřízená Fakultní nemocnicí a Fakultou zdravotnictví a sociální péče Trnavské univerzity. Na květnou neděli 2004 jí byla na místě bývalého trnavského hřbitova odhalena pamětní deska a v roce 2005 vydalo Slovensko poštovní známku s její podobiznou.

Vojtěch Vlček

Další díl v čísle 20/2013

Mgr. Vojtěch Vlček, historik a pedagog, spolupracuje s Českou křesťanskou akademií a Ústavem pro studium totalitních režimů

DĚKUJI OTČE

Děkuji, otče, že denně obětujete svůj život Kristu, abyste oslavoval Boha svou službou bližním a vedl je k věčné spáse. Děkuji za Vás Nejsvětějšímu Bohu a modlím se, aby Vás Pán na přímluvu blahoslavené Panny Marie posiloval v lásce, naději a víře.

„Děkuji, otče“ je již mnoho let fungující webová stránka provozovaná Res Claritatis, kde můžete využít prostor k poděkování knězi či kněžím, kteří vás ve vašem životě provázeli nebo provází. Svá poděkování můžete zaslat skrze jednoduchý formulář na <http://dekujiotce.cz>.

Vaše poděkování

Ignác a Daniel OFM [Brno-Husovice]

Touto cestou bych chtěla z celého svého srdce poděkovat otci Ignáci Majvaldovi z Konventu bratří františkánů v Brně-Husovicích za jeho čas a neobyčejně laskavá a vřelá slova lidského porozumění. Tento kněz – ačkoli mě předtím vůbec neznal – se mě ochotně ujal, vše mi vysvětlil a trpělivě mě připravil k prvnímu svatému přijímání v prosinci 2012. Byl to jeden z nejkrásnějších a nejhlubších zážitků v mém životě a za to vděčím opravdu tomuto dobrému knězi.

Dále bych chtěla moc poděkovat otci Danielovi Hřebcovi – taktéž ze stejné farnosti – za životní moudrost, optimismus a zejména pokoru, které vyzařují ze způsobu, jakým slouží mše svaté. Moc ráda na jeho bohoslužby chodím, protože mně vždy a znovu ukáží tu správnou cestu a jsou velkým osvěžením a probuzením pro mou duši.

Modlím se za vás, vyprošuji Boží požehnání vám i všem bratrům františkánům v Brně-Husovicích. I.V. <http://dekujiotce.cz>

AŽ UŽ V SÝRII ZVÍTĚZÍ KDOKOLI, KŘESŤANÉ NA TO DOPLATÍ

Pronásledování křesťanů se stupňuje na celém Blízkém východě

David Cameron se téměř jistě dočká války v Sýrii. Kdo v ní bude bojovat, natož kdo ji vyhraje, zůstává nejasné. Je už však známo, kdo na ni doplatí: křesťané.

Nelítostné pronásledování Kristových následovníků je předpovězeno v evangeliích. Utrpení je v nich chápáno jako cesta k vítězství. Současná celosvětová situace má k tomuto stavu velmi blízko. Tři čtvrtiny z celkového počtu 2,2 miliardy křesťanů – ona rostoucí část – žijí mimo velmi tolerantní Západ. *Pew Forum on Religion and Public Life* současně uvádí, že křesťané trpí pronásledováním více než jakákoli jiná náboženská skupina.

Lidé už o tom ani nemluví

Na Blízkém východě se však nejedná o růst církve doprovázený pronásledováním, ale o pronásledování vedoucí k úplné likvidaci tamějších křesťanů. Lidé světíci neděli nyní následují osud těch, kdo svěť sobotu. Odstupující vrchní rabín Lord Sacks, který tuto historii dobře zná, nazývá utrpení arabských křesťanů „lidskou tragédií, která se odehrává téměř bez povšimnutí“. Postěžoval si, že „lidé o tom už ani nemluví“.

Hlavně nečekejte, že o tom bude mluvit britská vláda. Při všech úvahách o tercích útoku, časovém plánu a příležitostech a se stupňujícím se skřípote britského válečného stroje nebude vláda marnit ani okamžik přemítáním o tom, jaké následky bude mít intervence pro křesťanskou populaci v Sýrii. Ať už v Iráku, Sýrii, Egyptě nebo v jakékoli budoucí rizikové oblasti (další bude pravděpodobně Libanon) je křesťanská komunita vždy prostě příliš bezvýznamná a obvykle stojí na špatné straně sporu. V Iráku měli křesťané příliš blízko k Saddámovi. V Sýrii jsou považováni za spojence Asada. V Egyptě, kde koptský patriarcha otevřeně podpořil vojenský převrat namířený proti muslim-

skému bratrstvu prezidenta Mursího, křesťané nenašli u západních politiků žádné sympatie.

Pod islámskou vládou křesťané vždycky trpí

Jedním z důvodů je to, že arabští křesťané nezapadají do převládajících mylných představ světové politiky. Přemýšliví lidé na Blízkém východě nemají zájem o sliby

Od pádu Mursího bylo v Egyptě vypleněno, vypáleno a zničeno 58 křesťanských kostelů, několik klášterů a škol, desítky domů a obchodů.

Kostel v Káhiře. Foto: <http://thecatholicarmory.blogspot.cz>

demokracie. Zejména křesťané po staletích zkušeností pochopili, že sliby Západu jsou bezcenné, protože Západ se nebude angažovat dlouho. Křesťané mají za to, že jejich jedinou zárukou přežití je stabilita, že jejich jedinou nadějí na rovnoprávnost je sekularismus a že jejich největší nepřítelé jsou islámská horlivost a anarchie. A mají pravdu, i když to britskému neokonzervativnímu premiérovi a jeho poradcům nedává smysl.

V případě, že se k moci dostane jakýkoli silný islámský režim, křesťané budou trpět. To je neměnné pravidlo. A čím více je stát islámský, tím krutěji s křesťany nakládá. Od arabského jara každý otrěs nebo volby na Blízkém východě vynesly k moci nějakou skupinu islamistů. Křesťané jsou v každém případě ohroženi.

Problémy v Iráku

Problémy v Iráku předcházely problémům v ostatních zemích tohoto regionu, ale je důležité se jimi zabývat, protože děsivě předznamenaly budoucí dění. „Demokracie“ vnucená zbraněmi přinesla do Iráku kromě jiných hrůz i masové pronásledování tamější křesťanské menšiny. Vraždy, únosy, zavražďování a vyhánění syčené směsí chamtivosti a fanatismu postupně přivádějí tuto prastarou, uznávanou komunitu k úplnému zničení. Z asi 1,4 milionu křesťanů, kteří žili v Iráku před válkou, zůstalo možná 400 tisíc – většinou chudí a staří lidé.

Situace v Sýrii

Mnoho iráckých uprchlíků se připojilo ke dvěma milionům křesťanů v Sýrii. Nyní sdílí úděl svých hostitelů – perzekuci ze strany syrských povstalců podporovaných Západem, financovaných

Zničený kostel v syrském Homsu. Foto: <http://beta.syriadeepley.org>

Saúdskou Arábií a ovládaných islamisty. V rozsáhlých oblastech kontrolovaných syrskou opozicí nyní platí právo šaría. Působí zde saúdští soudci. Nemuslimští obyvatelé jsou tolerováni, pouze když platí džizju, daň uvalenou na nevěřící. Kněží jsou terčem útoků. Na takovémto místě byl minulý měsíc zavražděn syrský katolický kněz otec François Murad. Nebyl první, kdo zemřel. Syrský pravoslavný kněz otec Fadi Haddad byl zajat v prosinci loňského roku, když odešel vyjednat propuštění uneseného farníka. Jeho tělo bylo nalezeno u silnice, oči měl vyloupnuté. Nedávno došlo ke dvěma významným případům – ačkoli ne dostatečně významným, aby si jich povšimla naše vláda nebo většina médií – k únosu řeckého pravoslavného arcibiskupa Paula Yazigiho a syrského pravoslavného arcibiskupa Yohanna Ibrahima. V dubnu byli uneseni poblíž Aleppa, když se snažili vyjednat propuštění unesených kněží. Oba arcibiskupové jsou nyní považováni za mrtvé.

Případ Egypta

Případ Egypta je problematičtější, protože Západ – který společně s Británií jako největší naivkou – nesprávně pochopil a špatně provedl každý krok od pádu Mubaraka na začátku roku

To, čemu dnes čelí křesťané v arabském světě, zatímco Západ váhá, chybuje a předstírá, může vést k další připomínce Otranta.

Foto: <http://www.catholic.org>

2011. Západ se domníval, že odstranění diktátora zajistí demokracii. Místo toho však umožnil vzestup Muslimského bratrstva, jež není politickou stranou, ale konzervativním islamistickým hnutím, které se snažilo rychle, ač nekompetentně, přetvořit celý Egypt, až se nakonec vzbouřili neislamističtí obyvatelé a zasáhla armáda. O tom, zda koptský pravoslavný papež Tawadros II. dokázal

přesně přecístit situaci, nebo jen zbrkle kryl kroky armády, rozhodnou pouze další události.

Svým jednáním odmítl tradiční předpoklad muslimů, že egyptští Koptové – 10 procent populace – jsou spokojeni se svým podřadným postavením. To byla přímá výzva. Islamisté na to odpovídají všude, kde se dostanou k moci. Od pádu Mursiho bylo vyplněno, vypáleno a zničeno 58 křesťanských kostelů, několik klášterů a škol, desítky domů a obchodů. Sám Tawadros se musel ukrýt. V Káhiře sestry františkanky sledovaly, jak byl z jejich školy stržen kříž a nahrazen vlajkou al-Káidy. Škola byla vypálena. Tři sestry pak kráčely ulicemi a dav na ně chrlil urážky. Mluvčí amerického ministerstva zahraničí k tomu poznamenal: „Jistě, znepokojují nás všechny zprávy o násilnostech. A znepokojují nás, i když se týkají náboženských institucí (sic).“ Slova „církev“, „křesťan“ nebo „pronásledování“ z úst výmluvného mluvčího vůbec nezazněla. A lze s jistotou tvrdit, že se neobjeví ani v bezpočtu příspěvků Williama Hagua na Twitteru.

Fakta jsou známa, ale zcela ignorována

Odmítání uznat, že muslimské vlády systematicky týrají křesťany, je samozřejmě ostudné, ale zároveň poučné. Fakta jsou známa, ale zcela ignorována. Tato fakta zahanbují, protože ukazují neschopnost Západu, zatímco by představitelé západních zemí rádi vystupovali jako státníci rozhodující o budoucnosti národů. Ale zahanbují i současné liberály obecně, protože ukazují, jak málo se změnilo ve velkých náboženských a kulturních zápasech, které ovládaly historii.

V květnu papež František svatořečil asi 800 mučedníků. Tito mučedníci z Otranta byli v roce 1480 státi osmanskými Turky za to, že odmítli konvertovat k islámu. To, čemu dnes čelí křesťané v arabském světě, zatímco Západ váhá, chybuje a předstírá, může vést k další připomínce Otranta.

Robin Harris

<http://www.spectator.co.uk>

Přeložil Pavel Štíčka
(Mezitimulky redakce)

VRÁTIT LITURGII ZPĚT KE SKUTEČNÉMU DRUHÉMU VATIKÁNSKÉMU KONCILU

Rozhovor s kardinálem Burkem o konferenci Sacra Liturgia

Nešvary v posvátné liturgii, které se objevily po zavedení reforem Druhého vatikánského koncilu, těsně souvisí s velkou morální zkažeností, která existuje v současném světě, říká kardinál Raymond Leo Burke.

V exkluzivním rozhovoru, který poskytl agentuře *Zenit* po skončení Sacra Liturgia 2013, významné mezinárodní konference o liturgii, jež se konala koncem června v Římě, tento nejvýše postavený Američan ve Vatikánu uvedl, že pozměněná forma liturgie také vedla k „lehkomyslnosti v katechezi“, která je naprosto „šokující“ a způsobila, že generace katolíků jsou nyní špatně připraveny a nedokážou správně reagovat na problémy současného světa.

V rozsáhlé diskusi kardinál Burke, který působí jako prefekt Nejvyššího tribunálu Apoštolské signatury, také vysvětlil význam liturgického práva, hovořil o přístupu papeže Františka k liturgii a objasnil, proč je posvátná liturgie tak zásadně důležitá pro novou evangelizaci.

Vaše Eminence, jaká byla vaše očekávání ohledně této konference?

Doufal jsem, že se tato konference vrátí k učení Druhého vatikánského koncilu o posvátné liturgii. Očekával jsem, že dojde k prohloubení a posílení kontinuity nauky o liturgii, jak byla uplatňována v průběhu celých dějin Církve, nauky, která se odráží i v Druhém vatikánském koncilu, avšak po koncilu byla zatemněna. Věřím, že z velké části toho bylo dosaženo.

Končí již tedy toto období?

Ano, již papež Pavel VI. po koncilu a pak Jan Pavel II. a Benedikt XVI. velmi usilovně pracovali na obnově skutečné povahy posvátné liturgie jako daru bohoslužby, který nám byl dán Bohem, a my jsme povinováni uctívat Boha právě tak, jak nás to on sám učí. Takže to není lidský vynález, ale je to dar, který nám dal Bůh.

Jak důležité je důkladné pochopení liturgie v dnešní Církvi? Jak to může pomoci při evangelizaci?

Podle mého názoru je to zcela zásadní věc. Je to nejdůležitější oblast katecheze: porozumět bohoslužbě v souladu s Boží vůlí. První tři přikázání Desatera souvisí se správným vztahem k Bohu, a to zejména s ohledem na jeho uctívání. Pouze tehdy, když porozumíme našemu vztahu k Bohu při bohoslužbě, porozumíme také správnému

V posvátné liturgii a zvláště v eucharistii hledíme na lásku, kterou Bůh cítí ke každému lidskému životu bez výjimky, bez hranic, protože Kristus dal svůj život za všechny lidi.

nému pořadí všech ostatních našich vztahů. Papež Benedikt XVI. ve svém nádherném učení o posvátné liturgii uvedl myšlenku, kterou velice často vyjadřoval – totiž že existuje souvislost mezi bohoslužbou a správným jednáním, bohoslužbou a zákony, bohoslužbou a disciplínou.

Někteří lidé tvrdí, že liturgie je především estetická záležitost a že není tak důležitá jako například dobré skutky konané ve víře. Jaký je váš názor na toto tvrzení, které tak často slycháme?

To je mylný názor. Za prvé, liturgie je o Kristu. Je to živý Kristus ve své Církvi, oslavený Kristus přicházející mezi nás a kvůli nám jednajícím prostřednictvím svátostných znamení, aby nám dal dar

věčného života a aby nás spasil. Liturgie je zdrojem všech skutečně dobročinných skutků, které konáme. Proto člověk, jehož srdce je naplněno láskou, chce konat dobré skutky a podobně jako Matka Tereza klade hlavní důraz na uctívání Boha, takže když nabízí milosrdenství chudému člověku nebo někomu v nouzi, činí tak se zaměřením na samotného Boha, a nikoli pouze na lidské úrovni.

Někteří lidé také říkají, že když se budeme soustředit na liturgické právo, budeme nadměrně formalističtí a zadusíme ducha liturgie. Jak bychom na to měli reagovat? Proč bychom se měli zabývat liturgickým právem?

Liturgické právo nás vede k sebekázni, abychom měli svobodu k uctívání Boha, jinak bychom se stali zajatci, oběťmi či otroky buď našich vlastních individuálních představ týkajících se toho či onoho, nebo představ komunity či kohokoli jiného. Ale liturgické právo zaručuje objektivitu posvátné bohoslužby a otevírá prostor uvnitř nás, onu svobodu nabízet Bohu takovou bohoslužbu, jakou si přeje. Tak si můžeme být jisti, že neuctíváme sami sebe, nebo, jak říkal Tomáš Akvinský, nějakým způsobem nefalzifikujeme bohoslužbu.

Liturgické právo tedy nabízí jakousi šablonu?

Přesně tak. Právě taková je funkce disciplíny v každém aspektu našeho života. Pokud nejsme disciplinováni, pak nejsme svobodní.

Jak vy, jakožto diecézní biskup ve Spojených státech, hodnotíte stav liturgie ve farnostech, které máte na starosti?

Jaké jsou podle vašeho názoru priority pro liturgickou obnovu v životě současných diecézí?

V obou diecézích, ve kterých jsem sloužil, jsem samozřejmě našel mnoho úžasných aspektů – silný pocit sounáležitosti na straně věřících. Ale našel jsem také některé stíny, jak to nazýval papež Jan Pavel II. – ztrátu eucharistické víry, ztrátu eucharistické zbožnosti a určité liturgické nešvary. Jako diecézní biskup jsem to musel řešit a snažil jsem se, jak nejlépe jsem uměl. Ale při řešení těchto problémů se vždy snažím pomoci jak kněží, tak věřícím, aby pochopili závažné důvody pro církevní disciplínu, důvody, proč jsou určité nešvary při bohoslužbě nejen zbytečné, ale že jsou ve skutečnosti na překážku nebo liturgii kazí.

Říká se, že láska k posvátné liturgii a postoje orientované k ochraně života člověka jdou ruku v ruce, že ti, kdo správně uctívají Boha, budou mnohem pravděpodobněji chtít přivést děti na svět. Mohl byste vysvětlit, proč tomu tak je?

Především v posvátné liturgii a zvláště v eucharistii hledíme na lásku, kterou Bůh cítí ke každému lidskému životu bez výjimky, bez hranic, počínaje od prvního okamžiku početí, protože Kristus – jak sám řekl – dal svůj život za všechny lidi. A nezapomínejte, že nás učí, že cokoli uděláme pro ty nejmenší z našich bratří, děláme přímo pro něj. Jinými slovy řečeno, v eucharistické oběti se ztotožňuje s každým lidským životem. Takže na jedné straně eucharistie podněcuje velikou úctu k lidskému životu, respekt a péči o lidský život, a zároveň vyvolává radost u těch, kdo žijí v manželství, aby plodili děti a tak spolupracovali s Bohem na vzniku nového lidského života.

Konference Sacra Liturgia byla věnována slavení liturgie, ale také formaci. Jaký základ pro liturgickou formaci potřebujeme v našich diecézích, farnostech a zvláště v našich seminářích?

Nejprve je třeba učit, že posvátná liturgie je výrazem Božího práva na to, aby se Bohu od nás dostalo uctívání, které mu dlužíme a které vyplývá z toho, kdo jsme. Jsme Boží stvoření, a tak bohoslužba zcela mimořádným způsobem

vyjadřuje jednak nekonečný Boží majestát a také naši důstojnost jakožto jediných pozemských tvorů, kteří jej mohou uctívat – jinými slovy, ve chválách a bohoslužbě k němu můžeme pozvednout naše srdce a mysl. To by byla první lekce. Poté je třeba pečlivě studovat, jak se liturgické obřady v průběhu staletí vyvíjely, a ne vidět historii Církve jako určité překroucení těchto liturgických obřadů. V pravém slova smyslu Církve v průběhu času dospívá ke stále hlubšímu pochope-

Foto: <https://www.facebook.com/Sacraliturgia2013>

Liturgie je o Kristu. Je to živý Kristus ve své Církvi, oslavený Kristus přicházející mezi nás a kvůli nám jednajícím prostřednictvím svátostných znamení, aby nás spasil.

ní posvátné liturgie a vyjadřuje to různými způsoby, ať už skrze posvátná roucha, posvátné nádoby či sakrální architekturu – dokonce i skrze péči o oltářní prádlo, které se používá při mši svaté. To všechno je vyjádřením liturgické reality, a tudíž musíme tyto věci pečlivě prostudovat a samozřejmě pak také studovat vztah liturgie a ostatních aspektů našeho života.

Jste znám tím, že slavíte mimořádnou formu římského ritu. Proč ji papež Benedikt uvolnil a jaká je její role v Církvi 21. století?

Papež Benedikt XVI. viděl a zakoušel – a to i prostřednictvím těch, kdo za ním přicházeli a velmi lpěli na tradiční mši, již nyní říkáme mimořádná forma –, že při zavádění reformy po koncilu došlo k obrovskému nedorozumění. Mám na mysli to, že reformy byly zaváděny s myšlenkou, že došlo ke zlomu, že způsob, jakým se mše slavila až do doby koncilu, byl nějak zásadně vadný, a tak musely být provedeny skutečně dramatické změny, redukce liturgických obřadů a dokonce změněn i jazyk, který se při mši používá. Proto, aby byla obnovena kontinuita, poskytl Svätý otec širokou možnost slavení liturgie tak, jak byla slavena až do roku 1962, a poté vyjádřil naději, že se tyto dvě formy stejného ritu – jde o zcela stejný římský ritus, nemůže být jiný, protože je to stejná mše, stejná svátost smíření a tak dále –, budou vzájemně obohacovat. A že tato kontinuita bude dokonaleji vyjádřena tím, co někteří nazývají „reforma reformy“.

Papež František je v mnoha ohledech jiný než Benedikt XVI., ale je těžké uvěřit, že jsou mezi nimi zásadní rozdíly, pokud jde o chápání významu posvátné liturgie. Existují nějaké rozdíly?

Vůbec žádné nevidím. Svätý otec zatím neměl možnost autoritativním způsobem učit o posvátné liturgii, ale ve věcech, které o liturgii říkal, spatřuji naprostou kontinuitu s papežem Benediktem XVI. Vidím také u Svätého otce velký zájem o to, aby byl respektován učitelský úřad papeže Benedikta XVI. i jeho nařízení.

Tato konference hodnotí oněch padesát let, jež uplynuly od zahájení Druhého vatikánského koncilu. A v prosinci před padesáti lety byla též vyhlášena konstituce o posvátné liturgii. Už jste zmínil, že liturgická obnova nebyla tím, co koncil požadoval. Jak se tedy podle vás bude situace vyvíjet? Co si myslíte, že nastane, a to zejména mezi mladými lidmi?

Mladí lidé se ohlížejí zpět a studují dokumenty Druhého vatikánského koncilu a jeho obtížné texty o liturgické teologii, které jsou dodnes platné. Studují obřady, jak byly dříve slaveny, snaží se pochopit smysl a jednotlivé prvky obřadu a projevují velké nadšení a zájem o tyto záležitosti. Domnívám se, že toto vše je

zaměřeno na intenzivnější prožitky Boží přítomnosti mezi námi při posvátné liturgii. Tento transcendentní prvek, onen pocit transcendence Kristova působení skrze svátosti, se žel po zavedení koncilní reformy vytratil, když byl – abych tak řekl – odsunut stranou a bylo s ním kvůli jiným účelům manipulováno.

Je to odrazem toho, že se posvátno vytrácí ze společnosti jako celku?

Ano, jistě je to tak. Nepochybuji o tom, že liturgické nešvary, redukce posvátné

liturgie na jakousi lidskou aktivitu, těsně souvisí s mírou morálního úpadku a s lehkomyšlností v katechezi, která je šokující a která způsobila, že generace katolíků jsou nyní špatně připraveny a nedokážou správně reagovat na problémy současného světa. Můžete to vidět na celé škále života Církve.

Papež Benedikt XVI. jednou řekl, že krize, které vidíme v dnešní společnosti, mohou mít souvislost s problémy týkajícími se liturgie.

Ano, byl o tom přesvědčen a já si to myslím také. Samozřejmě bylo mnohem důležitější, že o tom byl přesvědčen on, ale já se domnívám, že měl naprostou pravdu.

<http://www.zenit.org>
Překlad Pavel Štíčka

Raymond Leo kardinál Burke (*1948), bývalý arcibiskup v St. Louis, prefekt Nejvyššího tribunálu Apoštolské signatury

HROZÍ NÁM OPĚT NÁSTUP KOMUNISMU?

Úvahy nad událostmi letošního léta (2. část)

Zmínila jsem už 2. světovou válku jako zlom, od něhož narůstají ekonomické nároky státu na občana; současně se ale objevují programy, jimiž stát občana podporuje v těch či oněch aspektech. Stát také více „podporuje“ rodinu, ovšem takovým způsobem, kterým jí chce určovat způsob života. Tlak na kolektivní výchovu malých dětí, tlak na názorovou formaci školních dětí (cestou různých „výchov“) se objevuje jak v tzv. socialistických státech, tak ve státech demokratických. Také u nás se znovu vynořují plány, jak pomoci ženám sladit zaměstnání s rodinnými povinnostmi především podporou institucí, které mají převzít péči o děti a jejich výchovu. Stát má opět budovat více jeslí a školek, místo aby – zejména daňovou cestou – umožnil rodinám rozhodovat se po svém. Takovou politiku prosazují především socialisté, takže dnes není valná vyhlídka na změnu rodinné politiky.

Tlak politiky na osobní život člověka ale narůstá i obecněji. V posledních měsících u nás pozorujeme krizi zastupitelské demokracie a tradičních pravidel svobodné společnosti, která se nám po roce 1989 podařilo obnovit. Omezuje se svoboda slova, což kritizují zejména novináři: ale nejsou to právě oni, kdo už řadu let vytěsňují z veřejné debaty tradiční názory, jež označují za „kontroverzní“,

ba dokonce „extremistické“? Pro příklad stačí snad uvést „Výbor na obranu rodičovských práv“, tedy organizaci zcela nepolitickou, jež nechce nic jiného, než vrátit rozhodování o výchově dětí tam, kam patří – do rodiny. Přesto si i on vysloužil podobné novinářské přívlastky.

Čtyřicet let po vydání *Rerum novarum* vydává Pius XI. encykliku *Quadragesimo anno*, která vyzdvihuje zásadu

Ano, dnešní kontrakultura uráží naši víru a tradiční morálku. Ale musíme si my, svobodní občané, to všechno nechat líbit?

subsidiarity. Říká se v ní: „To, co mohou jednotlivci provést z vlastní iniciativy a vlastním přičiněním, to se jim nemá brát z rukou a přenášet na společnost. Stejně tak je proti spravedlnosti, když se převádí na větší a vyšší společenství to, co mohou vykonat a dobře provést společenství menší a nižší. To má totiž za následek těžké poškození a rozvrat společenského řádu.“

V těchto dnech, kdy se mnoho občanů cítí frustrováno problémy s výběrem správné strany, kterou by mohli odpovědně volit, naznačuje zásada subsidiarity

perspektivu, jež by nám mohla pomoci. Zdá se mi, že jedním z důvodů obecné nespokojenosti se současnou situací je přemíra politiky v našem životě. Ano, stát a jeho úřady nám chtějí zasahovat do všeho možného rozhodování. Ano, politici se domnívají, že jejich spory jsou to nejdůležitější na světě. Ano, novináři chtějí škatulkovat naše názory – vlastně za nás chtějí myslet. Ano, dnešní kontrakultura uráží naši víru a tradiční morálku. Ale musíme si my, svobodní občané, to všechno nechat líbit? Teď nevyzývám ke sporům, i když jsou mnohdy nutné. Jde mi spíš o to, že bychom možná mohli účinněji ohradit naše osobní životy, tak jak se odehrávají v rodině, v naší obci, v našem katolickém společenství, v našem odborném životě a všude tam, kde nejsme bezprostředně závislí na politickém rozhodování v centru. Veřejná aktivita nemusí být nutně politická a politika neřeší všechno.

Extrémní politizace lidského života byla jedním z příznačných rysů komunistického režimu. Bohužel tento jeho rys se udržuje dodnes a činí nás méně svobodnými.

Michaela Freiová

Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

ZALOŽENÍ CÍRKVE

Církev je zároveň viditelná i duchovní, hierarchická společnost i mystické tělo Kristovo. Je „jedna“, vytvořená z lidského a z božského prvku. Toto je její tajemství, které dokáže přijmout jen víra. (KKC 779)

Už dítě napadne při setkání s jinověrci otázka: Která víra, potažmo která církev je tedy ta pravá? A vzápětí, kdo a kdy založil tu vaši církev? Kdokoli jiný než Boží Syn je málo na toto živé společenství spásy. A Pán Ježíš kolem sebe shromáždil ty, kdo mu uvěřili, vyvolil si z nich dvanáct a těm svěřil svůj trojí úřad: prorocký či učitelský, kněžský a královský či pastýřský. Oni byli posláni do celého světa, aby učili všechny národy, křtili je ve jménu Nejsvětější Trojice a vedli je k zachování všeho, co jim přikázal. (srov. Mt 28,19–20)

Svatý Ambrož popisuje vznik Církve slovy: „Jako byla Eva utvořena ze žebra spícího Adama, tak se Církev zrodila z probodeného srdce Krista, který zemřel na kříži. (PL 15, 1583)

Kristus sám je hlavou své Církve, ale přesto, dřív než odešel do nebe, zvláštním způsobem ustanovil Petra za její vi-

ditelnou hlavu. U Cézareje Filipovy mu řekl: Ty jsi Petr, to je Skála, a na té skále zbuduji svou Církev a pekelné mocnosti ji nepřemohou. Tobě dám klíče od nebeského království... (Mt 16,18)

Po poslání Ducha Svatého se apoštolové ujali svého úřadu, který jim byl Kristem svěřen. Tehdy Petr vystoupil, hlásal učení Krista, shromažďoval kolem sebe věřící a křtil je.

Kristus Církev ustanovil ne na nějaké období, ale až do konce světa (viz Mt 16,18; Mt 28,20). Úkol svěřený svatému Petru v Církvi neskončil jeho smrtí, ale protože má trvat, dokud bude trvat Církev, přešel na další římské biskupy, jeho nástupce – papeže. Proto je Církev v tomto smyslu římsko-katolická. I ostatní apoštolové ustanovili za sebe své nástupce a ti ustanovili další biskupy až k těm dnešním, a tak nepřerušeně trvá apoštolská posloupnost.

Biskupové záhy ustanovili k pomoci jiné muže – presbytery či kněze – a jim předali část svého poslání, které přijali od Krista, především učit a posvěcovat.

O všech těchto „pomazaných“, protože jak ke kněžství, tak k biskupskému úřadu jsou tito mužové mazáni, platí ono Kristovo: „Kdo vás poslouchá, mne poslouchá, kdo vámi pohrdá, pohrdá mnou.“ (Lk 10,16)

Církev je zároveň viditelná i duchovní, hierarchická společnost i mystické Tělo Kristovo. Je „jedna“, vytvořená z lidského a božského prvku. Církev je v tomto světě znamením a nástrojem spásy – společenstvím Boha a lidí.

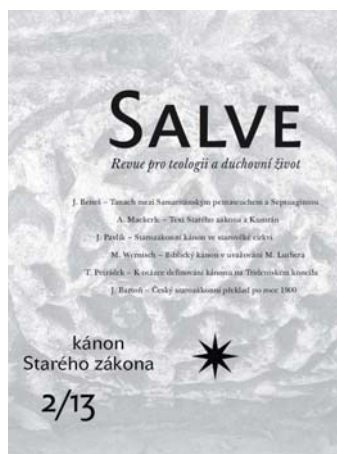
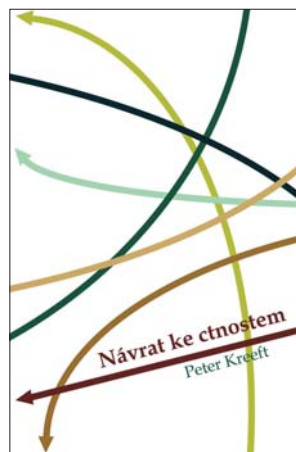
fr. Cyprián Suchánek OP

P. Mgr. Cyprián Suchánek OP, rektor kostela sv. Bartoloměje v Praze

Z nabídky nakladatelství Krystal OP

Krystal OP, nakladatelství teologické a filosofické literatury, Husova 8, I 10 00 Praha I
tel.: 224 218 440, e-mail: krystalop@volny.cz, on-line knihkupectví: <http://www.krystal.op.cz>

Peter Kreeft: Návrat ke ctnostem

Autor sice tvrdí, že jde o tuctovou učebnici morálky, ale není tomu tak – aspoň co do žánru a metody výkladu. Kniha vznikla na základě přednášek pro vysokoškoláky, přednášek velice živých a tvořivých, plných překvapivých zvrátů a souvislostí, které samy dovedly posluchače k řešení nastolených otázek – a teprve tento výsledek je tradiční, starý několik tisíc let, prostě „tuctový“: Není jiné cesty, než návrat ke starým ctnostem! Kniha poslouží jako nepřeborný zdroj inspirace pro všechny učitele etiky či katolické morálky na středoškolské i vysokoškolské úrovni, a samozřejmě pro všechny, kdo hledají, jak být plně člověkem. *Vyjde v říjnu, brož., cca 170 str., cca 195 Kč*

Salve 2/2013 – kánon Starého zákona

Tématem tohoto čísla je kánon Starého zákona. Čtenářsky přístupné studie pocházejí z per předních českých autorů různých konfesí, aby o to víc podtrhly fakt, že Bible je společným zdrojem křesťanské víry. *Brož., 160 str., 80 Kč*

Jak to vidí Josef Potoček

Potřeba zdravého rozumu

Vidíme-li základ společnosti v rodině jako svazku jednoho muže a jedné ženy, jsme v plném souladu s přirozeným biologickým základem naší lidské existence. Nejde o prosazování nějaké ideologie, ale o používání zdravého rozumu.

Ve čtvrtek 4. července 2013 uveřejnily *Lidové noviny* obsáhlý článek Eduarda Freislera „Triumf duhové (r)evoluce“ o rozhodnutí Nejvyššího soudu USA ve věci práv homosexuálních párů. Článek je věcný a objektivní, přesto obsahuje formulaci, která naznačuje i určité hodnocení: Lesbička Allison by při hodnocení celého vývoje „možná raději [místo slova ‚neodvratitelný‘] užila termín přirozený“. Použití tohoto termínu však není na místě, ať už v jeho hodnocení, či biologickém smyslu. Důvody jsou nasnadě. Každá lidská bytost vzniká spojením dvou odlišných pohlavních buněk, každá má jednoho biologického otce a jednu matku. A dále, genetická statistika (určená vlastnostmi pohlavních chromozomů XX a XY) zajišťuje, že se rodí přibližně stejné množství žen a mužů – vyvážený základ pro další reprodukci. Pokud některé civilizace či světónázory (judaismus, křesťanství) vidí základ společnosti v rodině jako svazku jednoho muže a jedné ženy, potom jsou v plném souladu s tímto přirozeným biologickým základem naší lidské existence. Kdežto praxe jiných směrů (např. islámu či mormonů) mají jen povahu sociálních experimentů.

Obdobně homosexualita je odchylkou (objektivně, bez pejorativního nádechu) od uvedeného přirozeného základu a svazky gayů či leseb (jejichž logickým atributem je nemožnost plození potomků) z principu nemohou mít stejnou povahu jako manželství mezi mužem a ženou. „Mám právo milovat, koho chci... Vždy jsem věděla, co říká moje srdce,“ cituje autor článku již zmíněnou Allison. Je to snad nějaké kritérium? Je snad adekvátní, aby se kvůli tomu – z důvodu nápravy někdejší diskriminace této menšiny – měnila definice osvědčeného a hluboce ukotveného institutu manželství? To přece není normální reakce, to je výraz společenského pohybu pochybným směrem. Proč by nemělo stačit registrované partnerství – jako institut jasně oddělený od manželství? Navíc pevně spojený se zárukou výhrady svědomí, aby se zabránilo diskriminaci většiny ze strany menšiny? Anebo vyjádřeno jinak, negativně: Proč potom to právo „milovat, koho chci“ nepřiznat i skupinám více osob? Jednomu muži a dvěma ženám (odstraňme diskriminaci bigamie!) nebo třeba třem mužům a pěti ženám (odstraňme diskriminaci skupinového manželství!)? Když neformálně je dnes

takové chování beztak tolerováno? Proč tak staromódně trvat na dvou osobách, v podstatě jen reziduu tradičního řádu? Nejsou-li respektovány přirozené danosti ani tradiční hodnoty, proč potom nejít dál? Kamkoli se nám zlíbí? Bez ohledu na přírodou daný základ či dějinami proověřené hodnoty?

Šéfredaktor *Lidových novin* ve sloupku *Turbulence* (26. 6. 2013) uvedl (v jiné souvislosti), že *Lidové noviny* „jsou novinami české inteligence a lidí s kritickým myšlením“. Martin Weiss píše v článku *Zpátky do minulosti* (LN 4. 7. 2013, opět v jiné souvislosti) o „neschopnosti vnímat, že jsou tu... ještě jiní lidé, kteří uvažují jinak“. Uvítal bych, kdyby *Lidové noviny* pojímaly předmětné téma právě v těchto intencích. Aby v citlivém vnímání povahy věci reflektovaly téma komplexněji – z širších hledisek ideových zdrojů, civilizačních souvislostí a společenských důsledků. To není o prosazování nějaké ideologie, vytěšňování problému či netoleranci vůči homosexuální menšině. To je o danosti přirozeného řádu, respektování osvědčené západní tradice, únosné míře změn a používání zdravého rozumu.

Ing. Josef Potoček

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:
Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, I52 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zasláným darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplať.

Letem světem

Škola už je v plném proudu. O školství by se toho dalo napsat! Zajímavý je např. postřeh neurologa dr. Stránského, před časem zveřejněný na serveru *Novinky.cz*. „**Děti by se ve škole měly hlavně učit jak řešit problémy a jak přemýšlet. A v tom je český školský systém špatný.** Děti musí znát nazpaměť fakta, která mohou najít za minutu na internetu anebo v knize, ale neučí se přemýšlet,“ upozorňuje MUDr. Martin Jan Stránský. „Žák ve škole dostane špatnou známku za to, že neví, kdy přesně se narodil a zemřel Karel IV., žádný učitel se ho však nezeptá na to, co pro něj Karel IV. znamená, a nediskutuje s ním o smyslu českých dějin pro dnešní moderní dobu,“ dodává. Ať je to jakkoli, systém, který děti vyhovuje, by se měl stát jakýmsi řádem. „Děti – a lidi vůbec, potřebují řád. Tak si od malička zvykáme na to, že i v dospělosti se mnoho věcí odehrává v rámci nějakého vymezeného řádu.“

Nejšťastnější zemí na světě je prý Dánsko, nejméně šťastní jsou pak obyvatelé afrického Toga a Česká republika je na 39. místě. Vyplývá to ze studie „Zpráva o štěstí ve světě“, kterou pro OSN vypracovala Columbijská univerzita v New Yorku a která zkoumala míru štěstí ve 156 státech. V souvislosti s pocitem štěstí se zkoumaly HDP, míra korupce, štěrnost spoluobčanů a existence někoho blízkého. Nevím, co vy potřebujete ke štěstí, ale snad především

živou víru a „existenci někoho blízkého“ – Boha samého. **V Dánsku věří v Boha 30 % lidí, ale více než 50 % lidí tam doufá v blíže nespecifikovanou „energii“** či transcendentní „cosi“ ovlivňující život po smrti.

Míra štěstí se teď patrně sníží v Řecku. Stát tam zrušil 6 dnů mimořádné dovolené, kterou dostávali státní zaměstnanci za to, že pracují (denně více než 5 hodin) s počítačem. Prostě šetří! Řecko už v důsledku

Koláž: mimi

těžkých hospodářských obtíží zrušilo celou řadu dalších výhod, mezi nimi dokonce i **příplatky za pracovní docházku!**

Na svátek Panny Marie Sedmibolestné se na tradiční pouti ve slovenském Šaštíne sešlo více než 30 tisíc poutníků. Kázání pronesl sekretář Kongregace pro východní církve **Cyryl Vasil. Celá homilie stojí za přečtení** (najdete ji na webových stránkách TK KBS), ale alespoň kousek: „**Na bezcitnosti vojen vo svete sa istým spôsobom**

zúčastňujeme dnes už všetci. Veď už sme si prakticky zvykli na to, že každú chvíľu si môžeme v správach pozrieť, ako v nejakej tentoraz ešte relatívne ďalekej krajine – ako priamy, či nepriamy dôsledok rozhodnutí istých vážených mužov ovládajúcich tento svet, jeho financie a jeho médiá – rozvášnené davы lynčujú, vešajú, alebo v mraziarskom boxe vystavajú svojho práve zlikvidovaného vodcu... Počas nasledujúcich mesiacov, medzi správami zo športu a predpovedou počasia sa budeme pozerat', ako sa tie isté rozvášnené zástupy vzájomne vraždia pri organizovaní ďalšieho, možno ešte horšieho režimu – pričom **hlavnou obavou komentátora bude, aby sa z týchto krajín nezastavil tok ropy, zemného plynu, dodávka vzácnych kovov či iných komodít potrebných pre náš spokojný a relatívne blahobytný západný svet.** Pre priemerného Slováka, ktorý si povie, že od neho aj tak nič z toho nezávisí, sa stane podstatnou otázkou, kedy tam naše cestovky obnovia last minute dovolenky a koľko percentná bude zľava. V súvislosti s nedostatkom citlivosti a súcitu však nestačí hovoriť len o vojnách. Hovoríme aj o ďalšom výbuchu ľudskej bezcitnosti, ktorému za posledné desaťročia padlo za obeť viac životov ako vo všetkých vojnách 20. storočia. Tejto plagi sa venoval blahoslavený Ján Pavol II. v encyklike *Evangelium vitae* – teda **témou potratu a eutanázie.**“

-zd-

29. 9.	Ne	26. neděle v mezidobí	Am 6,1a.4-7, Žl 146, 1 Tim 6,11-16, Lk 16,19-31
30. 9.	Po	Památka sv. Jeronýma, kněze a učitele církve	Zach 8,1-8, Žl 102, Lk 9,46-50
1. 10.	Út	Památka sv. Terezie od Dítěte Ježíše, panny a učitelky církve	Zach 8,20-23, Žl 87, Lk 9,51-56
2. 10.	St	Památka svatých andělů strážných	Ex 23,20-23a, Žl 91, Mt 18,1-5.10
3. 10.	Čt	sv. Maxmilián, biskup	Neh 8,1-4a.5-6.7b-12, Žl 19, Lk 10,1-12
4. 10.	Pá	Památka sv. Františka z Assisi, jáhna	Bar 1,15-22, Žl 79, Lk 10,13-16
5. 10.	So	sv. Palmác, mučedník	Bar 4,5-12.27-29, Žl 69, Lk 10,17-24

6. 10.	Ne	27. neděle v mezidobí	Hab 1,2-3; 2,2-4, Žl 95, 2 Tim 1,6-8.13-14, Lk 17,5-10
7. 10.	Po	Památka Panny Marie Růžencové	Jon 1,1-2, 1.11, Jon 2,3-8, Lk 10,25-37
8. 10.	Út	sv. Simeon	Jon 3,1-10, Žl 130, Lk 10,38-42
9. 10.	St	sv. Dionýsius, biskup, a druhové, mučedníci	Jon 4,1-11, Žl 86, Lk 11,1-4
10. 10.	Čt	sv. Paulin, biskup	Mal 3,13-20a, Žl 1, Lk 11,5-13
11. 10.	Pá	sv. German	Jl 1,13-15; 2,1-2, Žl 9, Lk 11,15-26
12. 10.	So	sv. Radim, biskup	Jl 4,12-21, Žl 97, Lk 11,27-28

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského č.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

